

Задатак:

У једном погону производе се делови I и II. Делови се производе на три групе машина: M_1 (струг), M_2 (глодалица) и M_3 (брусилаца) чији су капацитети 20000 min, 6000 min и 10000 min редом. У табели 1 су дати подаци везани за време потребно за извршење операција предвиђених у изради делова I и II. У изради дела учествују радници категорија – металостругар и металоглодач, чији је годишњи расположиви фонд радних часова 1470 по раднику годишње. Ангажовано је 8 металостругара и 6 металоглодача. У табели 2 се налазе подаци о времену ангажовања радника одређене категорије у производњи одређеног дела.

Израчунати колико делова I и II је потребно произвести како би:

- машински капацитети били максимално искоришћени;
- кадровски потенцијал био максимално искоришћен;
- профит био највећи (уз претходно дата ограничења), ако је јединична цена производа I=326 дин, а производа II=473 дин.

Табела 1

Део \ Операција	Стругање (min)	Глодање (min)	Брушење (min)
I	15	5	10
II	20	10	5

Табела 2

Део \ Радник	Металостругар (h)	Металоглодач (h)
I	5	3
II	3	4

Решење:

а)

Део \ Машина	M_1 [min]	M_2 [min]	M_3 [min]	Укупно време обраде
I	15	5	10	30
II	20	10	5	35
Расположиви капацитет	20000	6000	10000	36000

x_1 = број делова I

x_2 = број делова II

z = величина потребног капацитета за производњу делова I и II.

Ограничења: $x_1 \geq 0, x_2 \geq 0.$

Функција циља: $z_{max} = 30x_1 + 35x_2$

Функција ограничења: 1. $15x_1 + 20x_2 \leq 20000$

2. $5x_1 + 10x_2 \leq 6000$

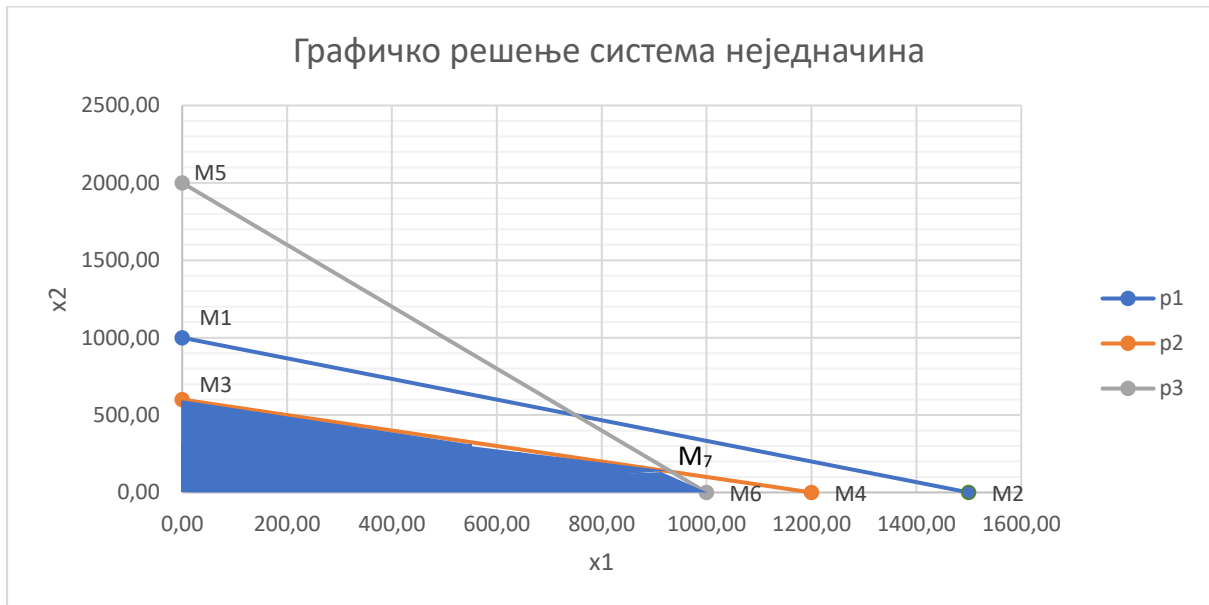
3. $10x_1 + 5x_2 \leq 10000$

Графоаналитички поступак:

- $$\left. \begin{array}{l} x_1 = 0 \quad x_2 = 1000 \Rightarrow M_1(0,1000) \\ x_2 = 0 \quad x_1 = 1333,33 \Rightarrow M_2(1333,33,0) \end{array} \right\} p_1$$

$$2. \quad \left. \begin{array}{l} x_1 = 0 \quad x_2 = 600 \Rightarrow M_3(0, 600) \\ x_2 = 0 \quad x_1 = 1200 \Rightarrow M_4(1200, 0) \end{array} \right\} p_2$$

$$3. \quad \left. \begin{array}{l} x_1 = 0 \quad x_2 = 2000 \Rightarrow M_5(0, 2000) \\ x_2 = 0 \quad x_1 = 1000 \Rightarrow M_6(1000, 0) \end{array} \right\} p_3$$

Плава површина је решење система неједначина. Функција циља тангира неку од крајњих тачака (M_3, M_6, M_7).

Тачка M_7 : пресек p_2 и $p_3 \Rightarrow p_2: 5x_1 + 10x_2 = 6000$

$$p_3: 10x_1 + 5x_2 = 10000, \text{ па је: } x_1=933,33, \text{ а } x_2=133,33$$

Тачка M_3 : $z_3 = 30 \cdot 0 + 35 \cdot 600 = 21000$

Тачка M_6 : $z_6 = 30 \cdot 1000 + 35 \cdot 0 = 30000$

Тачка M_7 : $z_7 = 30 \cdot 933 + 35 \cdot 133 = 32645 = z_{max}$

Што значи да је број делова које је потребно произвести како би се остварио максималан капацитет: $x_1=933$, а $x_2=133$, а $z_{max} = 32645$ минута

b)

Део \ Радник	Металостругар (h)	Металоглодач (h)	Укупно (h)
I	5	3	8
II	3	4	7
Расположив кадар	11760	8820	20580

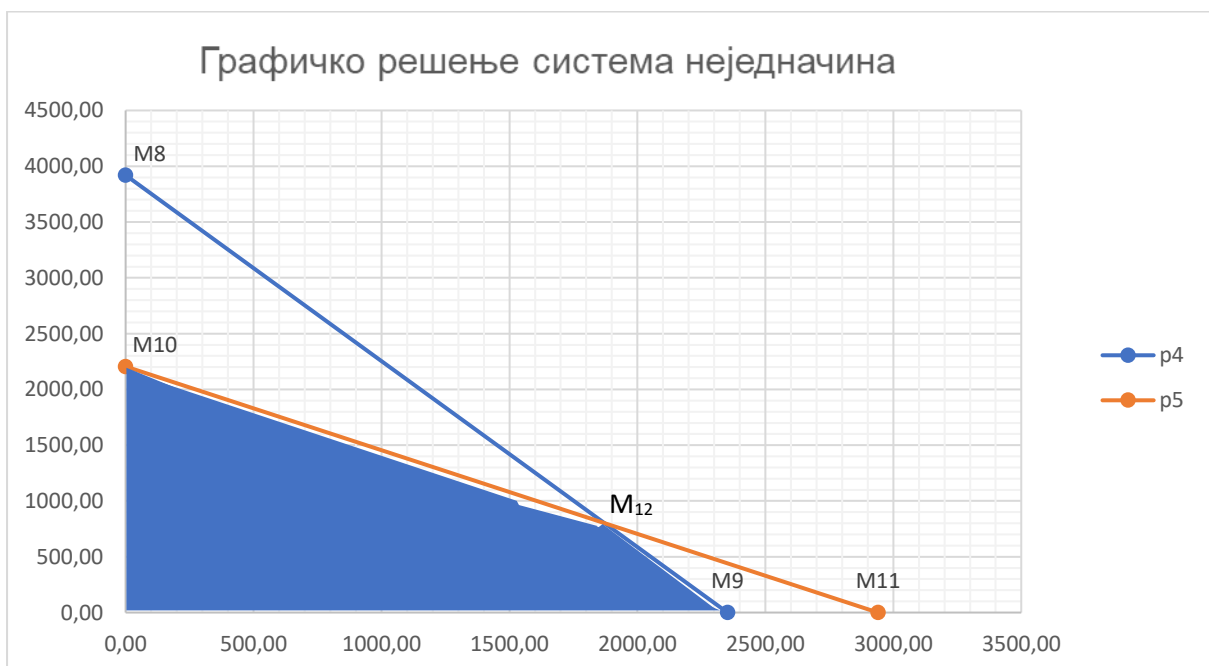
Ограничења: $x_1 \geq 0, x_2 \geq 0$.

Функција циља: $z_{max} = 8x_1 + 7x_2$

Функција ограничења: 1. $5x_1 + 3x_2 \leq 11760$
2. $3x_1 + 4x_2 \leq 8820$

Графоаналитички поступак:

- $x_1 = 0 \quad x_2 = 3920 \Rightarrow M_8(0, 3920)$
 $x_2 = 0 \quad x_1 = 2352 \Rightarrow M_9(2352, 0)$ } p_4
- $x_1 = 0 \quad x_2 = 2205 \Rightarrow M_{10}(0, 2205)$
 $x_2 = 0 \quad x_1 = 2940 \Rightarrow M_{11}(2940, 0)$ } p_5

Плава површина је решење система неједначина. Функција циља тангира неку од крајњих тачака (M_9, M_{10}, M_{12}).

Тачка M_{12} : пресек p_1 и $p_3 \Rightarrow p_4: 5x_1 + 3x_2 = 11760$

$$p_5: 3x_1 + 4x_2 = 8820, \text{ па је: } x_1=1870,91, \text{ а } x_2=801,82$$

Тачка M_9 : $z_9 = 8 \cdot 2352 + 7 \cdot 0 = 18816$

Тачка M_{10} : $z_{10} = 8 \cdot 0 + 7 \cdot 2205 = 15435$

Тачка M_{12} : $z_{12} = 8 \cdot 1870 + 7 \cdot 801 = 20567 = z_{max}$

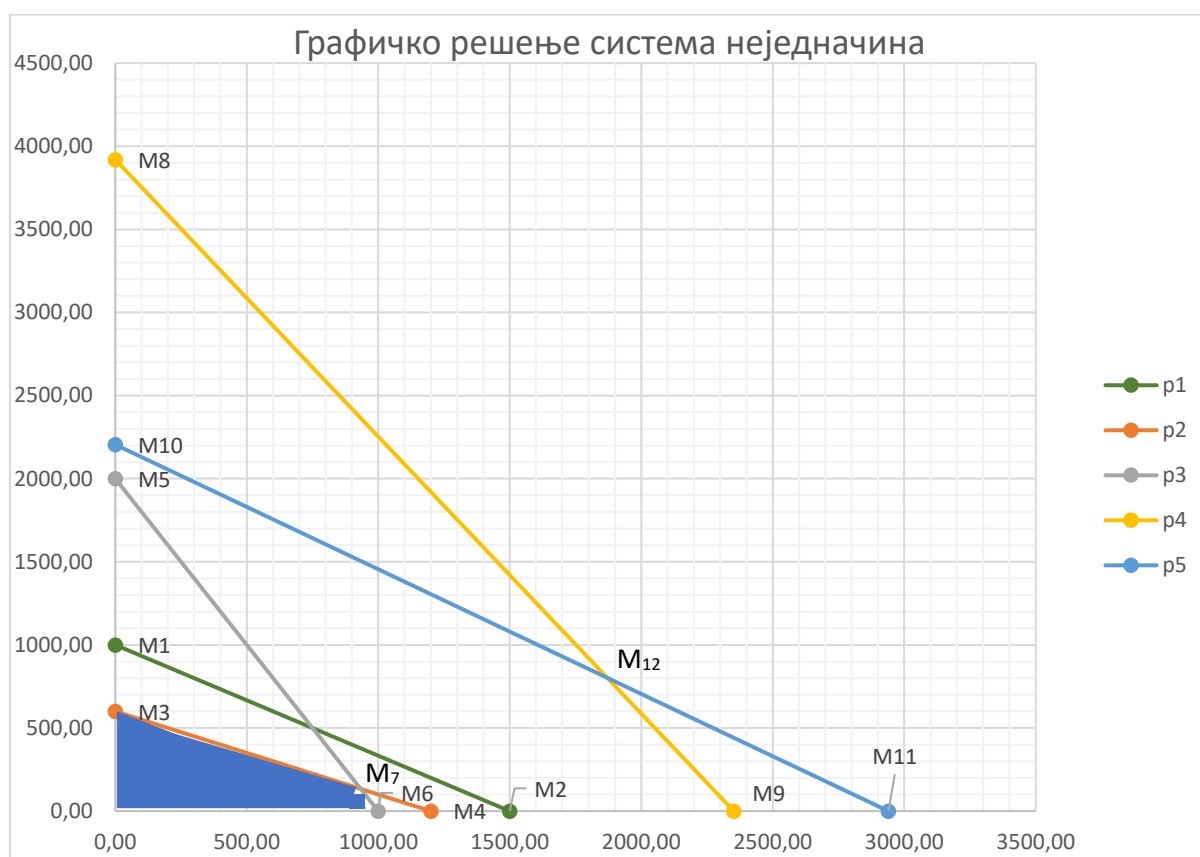
Што значи да је број делова које је потребно произвести како би се остварио максималан капацитет кадра: $x_1=1870$, а $x_2=801$, а $z_{max} = 20567$ сати

c)

Ограничења: $x_1 \geq 0, x_2 \geq 0$.

Функција циља: $z_{max} = 326x_1 + 473x_2$

Функција ограничења: 1. $15x_1 + 20x_2 \leq 20000$
2. $5x_1 + 10x_2 \leq 6000$
3. $10x_1 + 5x_2 \leq 10000$
4. $5x_1 + 3x_2 \leq 11760$
5. $3x_1 + 4x_2 \leq 8820$

Плава површина је решење система неједначина. Функција циља тангира неку од крајњих тачака (M_3, M_6, M_7).

Тачка M_3 : $z_3 = 326 \cdot 0 + 473 \cdot 600 = 283800$

Тачка M_6 : $z_6 = 326 \cdot 1000 + 473 \cdot 0 = 326000$

Тачка M_7 : $z_7 = 326 \cdot 933 + 473 \cdot 133 = 367067 = z_{max}$

Што значи да је број делова које је потребно произвести како би се остварио максималан профит: $x_1=933$, а $x_2=133$, а $z_{max} = 367067$ динара